

УКРАЇНА

ЧЛЕН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ

01196, м. Київ, пл. Лесі Українки, 1

тел./факс: (+380 44) 286-82-88, www.cvk.gov.ua

28.09 2020 № Д-14-2015

МОРОЦЬКІЙ Н.М.

на №

від

foi | request-75819-
c2c2f9eb@dostup.pravda.com.ua

Шановна Наталіє Миколаївно!

У зв'язку з надходженням до Центральної виборчої комісії 21 вересня 2020 року електронною поштою Вашого запиту на інформацію, датованого тим самим днем, з проханням відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації" надати інформацію з питань відповідності приміщень для голосування у місті Києві вимогам інклюзивності, забезпечення права голосу осіб з порушеннями зору, слуху на чергових виборах депутатів Київської міської ради та Київського міського голови 25 жовтня 2020 року, керуючись частиною сьомою статті 15 Закону України "Про Центральну виборчу комісію" (далі – Закон), повідомляємо.

Відповідно до частини першої статті 1 Закону Комісія є постійно діючим колегіальним державним органом, який діє на підставі Конституції України, цього та інших законів України і наділений повноваженнями щодо організації підготовки і проведення виборів Президента України, народних депутатів України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів, всеукраїнського і місцевих референдумів у порядку та в межах, установлених законами України.

Згідно з частиною першою статті 19 Закону України "Про доступ до публічної інформації" запит на інформацію – це прохання особи до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що знаходиться у його володінні.

За змістом частини першої статті 1 указанного Закону публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Проте відповідь на порушені у пунктах 1 – 3 запиту питання не може бути надана шляхом надання відображеної та задокументованої інформації, що була отримана чи створена в процесі виконання Центральною виборчою

комісією своїх повноважень чи знаходиться у її володінні, оскільки Комісія не володіє і не зобов'язана відповідно до її компетенції нею володіти.

Разом з тим, згідно з частиною третьою статті 22 зазначеного Закону розпорядник інформації, який не володіє запитаною інформацією, але якому за статусом або характером діяльності відомо або має бути відомо, хто нею володіє, зобов'язаний націлити цей запит належному розпоряднику з одночасним повідомленням про це запитувача. Таким чином, Ваш запит для розгляду в цій частині надіслано голові Київської міської державної адміністрації.

Водночас відповіді на питання, порушені у пунктах 4 – 5 запиту по суті потребують надання інформації правового характеру.

Повідомляємо, що Постановою Верховної Ради України від 15 липня 2020 року № 795-ІХ "Про призначення чергових місцевих виборів у 2020 році" на неділю, 25 жовтня 2020 року, призначено чергові вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів.

Спеціальним актом, за положеннями якого здійснюється організація підготовки та проведення зазначених виборів, є Виборчий кодекс України (далі – Кодекс), що набрав чинності 1 січня 2020 року.

За змістом частин першої, другої та шостої статті 28 Виборчого кодексу України (далі – Кодекс) звичайні виборчі дільниці утворюються на постійній основі Центральною виборчою комісією у встановленому нею порядку.

Постановою Комісії від 25 червня 2020 року № 116 затверджено Порядок утворення виборчих дільниць на постійній основі, їх тимчасового закриття, ліквідації та внесення змін до відомостей про утворені виборчі дільниці (далі – Порядок), згідно з пунктом 1.2 якого утворення виборчих дільниць на постійній основі здійснюється за рішенням Центральної виборчої комісії.

Так, звичайні та спеціальні виборчі дільниці утворено на постійній основі постановою Центральної виборчої комісії від 25 червня 2020 року № 117.

Відповідно до частини другої статті 62 Кодексу місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування або інші органи (посадові особи), які відповідно до закону здійснюють їх повноваження, забезпечують звичайні виборчі дільниці належними приміщеннями для організації їх роботи та проведення голосування відповідно до вимог Кодексу та нормативів облаштування таких приміщень, установлених Центральною виборчою комісією, а також надають технічну допомогу в їх облаштуванні.

Отже, вказаною правовою нормою саме на органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, їх посадових осіб покладено обов'язок забезпечення виборчих комісій приміщеннями.

Відповідно до пункту 16 статті 19 Закону Комісія контролює діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо забезпечення виборчих комісій приміщеннями, транспортом, зв'язком, іншими засобами матеріально-технічного забезпечення виборів.

При цьому зазначаємо, що вимоги до приміщень виборчих комісій та приміщень для голосування, нормативи облаштування приміщень дільничних виборчих комісій і приміщень для голосування встановлено постановою Комісії від 8 серпня 2020 року № 164.

Зокрема, за змістом пунктів 6 – 7 Вимог до приміщень дільничних виборчих комісій і приміщень для голосування та нормативів їх облаштування, встановлених указаною постановою Комісії, приміщення дільничної виборчої комісії та приміщення для голосування повинні відповідати вимогам Кодексу, а також державним будівельним нормам, зокрема щодо безперешкодного доступу для осіб з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком), у тому числі для осіб на кріслах колісних та інших маломобільних груп населення.

У разі якщо зазначені приміщення неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком), зокрема для осіб на кріслах колісних та інших маломобільних груп населення, відповідні місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, керівники закладів, установ, полярної станції України, капітани суден, на яких утворено спеціальні виборчі дільниці, керівники закордонних дипломатичних установ України, військових частин (формувань), дислокованих за межами України, де утворено закордонні виборчі дільниці, організують безперешкодний доступ зазначених осіб до таких приміщень.

Для зручності осіб з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком), у тому числі для осіб на кріслах колісних та інших маломобільних груп населення, у приміщенні дільничної виборчої комісії та приміщенні для голосування відповідним символом доступності позначаються доступні й безпечні шляхи/напрямки та кабіна для таємного голосування.

Водночас звертаємо увагу, що згідно з пунктом 1.4 Порядку рішення, зокрема щодо зміни адреси приміщення для голосування, місцезнаходження (адреси приміщення) дільничних виборчих комісій, утворених на постійній основі, приймається Центральною виборчою комісією за поданнями відповідно районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, виконавчих комітетів міських (міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення) рад та Міністерства закордонних справ України (далі – суб'єкти внесення подання).

Зазначені подання повинні бути сформовані органами ведення Державного реєстру виборців з використанням програмних засобів автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи "Державний

реєстр виборців". Суб'єкти внесення подань забезпечують надання органам ведення Державного реєстру виборців передбачених Порядком відомостей, необхідних для формування подань.

Крім того, згідно з пунктом 9.1 Порядку Центральна виборча комісія приймає рішення, зокрема, щодо зміни адреси приміщення для голосування, місцезнаходження (адреси приміщення) дільничних виборчих комісій, інших відомостей щодо таких дільниць, утворених на постійній основі, за результатами розгляду відповідних подань.

Звертаємо Вашу увагу, що з 5 вересня 2020 року триває виборчий процес з місцевих виборів 25 жовтня 2020 року.

Під час виборчого процесу відповідних виборів подання щодо зміни адреси приміщення для голосування та/або адреси приміщення дільничної виборчої комісії виборчої дільниці, що використовується для підготовки організації і проведення голосування, може бути внесено не пізніше як за двадцять днів до дня голосування (пункт 6.3 Порядку).

Стосовно Вашого питання щодо забезпечення виборчого права осіб з порушеннями зору, слуху зазначасмо, що відповідно до статті 6 Кодексу виборчі права громадян України – це гарантовані Конституцією України та Кодексом їхні права на участь у виборах, які проводяться в Україні. Основні виборчі права громадян України включають право вільно обирати (право голосу на виборах) та право бути обраним.

Підставою реалізації громадянином України свого права голосу на виборах є його включення до списку виборців на виборчій дільниці відповідно до Кодексу.

Основні засади інформаційного забезпечення виборів, визначені статтею 47 Кодексу, згідно з якою виборцям, у тому числі з порушеннями зору та слуху, забезпечується можливість доступу до різнобічної, об'єктивної та неупередженої інформації, потрібної для здійснення усвідомленого вільного вибору. З метою забезпечення доступу до інформації особам з порушеннями зору та слуху така інформація може надаватися із використанням доступних форматів у порядку та обсягу, визначених Центральною виборчою комісією.

Крім того, частиною сьомою статті 55 Кодексу передбачено, що матеріали передвиборної агітації з використанням електронних (аудіовізуальних) засобів масової інформації повинні титруватися та/або перекладатися на українську жестову мову з метою забезпечення їх доступності для осіб з порушеннями зору та слуху з урахуванням вимог, встановлених Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення.

Загальні вимоги до виборчого бюлетеня з місцевих виборів, зокрема, форма, колір, зміст, а також порядок їх виготовлення визначено статтями 240 – 242 Кодексу.

Водночас Кодексом не передбачено можливості виготовлення виборчих бюлетенів з урахуванням потреб виборців з порушеннями зору або

слуху, зокрема з використанням шрифту Брайля або виготовлення трафаретів до бюлетенів з використанням цього шрифту.

Згідно з положеннями частини першої статті 209, частин першої, п'ятої статті 210 Кодексу витрати на підготовку та проведення, зокрема, чергових, перших виборів депутатів, сільських, селищних, міських голів здійснюються за рахунок коштів державного бюджету, передбачених на здійснення Центральною виборчою комісією керівництва та управління у сфері проведення виборів та референдумів, коштів відповідного місцевого бюджету, отриманих як цільова субвенція з Державного бюджету України.

Фінансове забезпечення підготовки і проведення чергових та перших місцевих виборів за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету, отриманих як цільова субвенція з Державного бюджету України, здійснюється територіальною виборчою комісією, яка є розпорядником цих коштів, відповідно до затвердженого нею єдиного кошторису видатків, який повинен включати, зокрема, витрати на найм (оренду) відповідних приміщень, на оплату праці членів комісій та осіб, які залучаються до роботи у виборчій комісії, видатки, пов'язані із забезпеченням здійснення повноважень виборчих комісій, у межах коштів, передбачених на підготовку та проведення місцевих виборів у Державному бюджеті України.

Центральна виборча комісія затверджує середні норми видатків територіальної та дільничної виборчих комісій на підготовку і проведення місцевих виборів, якими передбачає, у тому числі, видатки на виготовлення виборчих бюлетенів. Середні норми видатків територіальних та дільничних виборчих комісій на підготовку та проведення місцевих виборів 25 жовтня 2020 року, затверджено постановою Центральної виборчої комісії від 14 серпня 2020 року № 178, зі змістом якої можна ознайомитися на офіційному вебсайті Комісії (www.cvk.gov.ua).

Таким чином, необхідно зазначити, що виготовлення виборчих бюлетенів у інший спосіб, не передбачений Кодексом (або додаткового пристосування), потребує відповідного фінансування. Водночас витрати на виготовлення виборчих бюлетенів з урахуванням потреб виборців з порушеннями зору або слуху, зокрема з використанням шрифту Брайля або виготовлення трафаретів до бюлетенів з використанням цього шрифту, на місцевих виборах 25 жовтня 2020 року не передбачено.

Разом з тим зазначаємо, що Кодексом закріплено низку положень, спрямованих на створення належних умов для особистого голосування виборця з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком).

Зокрема, виборець, який внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) не може самостійно заповнити виборчий бюлетень, має право з відома голови або іншого члена дільничної виборчої комісії скористатися допомогою іншого виборця, крім члена виборчої комісії, кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, довіреної особи кандидата,

уповноваженої особи місцевої організації політичної партії, офіційного спостерігача. Або якщо виборець, який через порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) не може самостійно опустити виборчий бюлетень до виборчої скриньки, має право з відома голови або іншого члена дільничної виборчої комісії доручити зробити це у своїй присутності іншому виборцю, крім члена виборчої комісії, кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, довіреної особи кандидата, уповноваженої особи місцевої організації політичної партії, офіційного спостерігача (частини п'ята, десята статті 248 Кодексу).

Виборцю, який внесений до списку виборців на виборчій дільниці, але внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) не здатний пересуватися самостійно, дільнична виборча комісія надає можливість голосувати за місцем перебування цього виборця. Порядок організації голосування виборців за місцем перебування врегульовано статтею 249 Кодексу. Так, за змістом частини 14 статті 249 Кодексу член сім'ї виборця або особа, яка здійснює за ним догляд, має право бути присутнім під час голосування виборця за місцем перебування, допомогти йому заповнити виборчий бюлетень та вкинути його у виборчу скриньку, якщо він внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) не може самостійно виконати ці дії.

При цьому відповідно до частини другої статті 17 Кодексу допомога виборцю, який внаслідок інвалідності та/або стану здоров'я не може самостійно заповнити виборчий бюлетень чи опустити його у виборчу скриньку, у виконанні цих дій відповідно до його волевиявлення у випадках, встановлених цим Кодексом, не вважається порушенням вимоги особистого голосування.

Крім того, виборцям з порушеннями зору та слуху, забезпечується можливість доступу до різнобічної, об'єктивної та неупередженої інформації, потрібної для здійснення усвідомленого вільного вибору на місцевих виборах 25 жовтня 2020 року, зокрема на сайті Центральної виборчої комісії, його версії для користувачів з порушенням зору.

З повагою

П. ЛЮБЧЕНКО